

Klasa: 019-03/12-01/01

Urbroj: 5030106-12-1

Zagreb, 19. siječnja 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Arsena Bauka, ministra uprave, prof. dr. sc. Vesnu Pusić, ministricu vanjskih i europskih poslova, mr. sc. Zorana Pičuljana, zamjenika ministra uprave i Joška Klisovića, zamjenika ministrice vanjskih i europskih poslova.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODNOSIMA REPUBLIKE HRVATSKE
S HRVATIMA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODNOSIMA REPUBLIKE HRVATSKE
S HRVATIMA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 124/2011) osnovan je Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, kao središnje tijelo državne uprave nadležno za područje odnosa između Republike Hrvatske i Hrvata izvan Republike Hrvatske.

Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 22. prosinca 2011. godine donio Zakon o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 150/2011), kojim se kao središnja tijela državne uprave utvrđuju ministarstva, državni uredi Vlade Republike Hrvatske i državne upravne organizacije, te Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 150/2011), kojim su ustrojena središnja tijela državne uprave.

Sukladno promjenama u sustavu i ustrojstvu državne uprave, te u strukturi upravljanja tijelima državne uprave, kao i novim nazivima tijela državne uprave, ovim Prijedlogom zakona predlaže se usklađivanje odredbi Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske sa Zakonom o sustavu državne uprave i Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2012. godinu planirat će se sredstva za osnivanje i početak rada Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku, sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, jesu državni razlozi da se osiguraju pretpostavke za uspostavu cjelovitog funkcioniranja državne uprave.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O ODNOSIMA REPUBLIKE HRVATSKE
S HRVATIMA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE**

Članak 1.

U Zakonu o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 124/2011) u članku 1. riječi: „Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske“.

Članak 2.

Naslov iznad članka 12. mijenja se i glasi: „Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske“.

U članku 12. riječi: „Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske“.

Članak 3.

U članku 14. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„Radom ureda upravlja predstojnik, u položaju zamjenika ministra, kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog predsjednika Vlade, a koji je za svoj rad odgovoran predsjedniku Vlade i Vladi.

Predstojnik ima jednog zamjenika.“.

Članak 4.

U članku 16. u stavku 1. u podstavku 2. iza riječi: „gospodarstvo,“ dodaju se riječi: „poduzetništvo, rad i mirovinski sustav,“.

Članak 5.

U članku 22. u stavku 1. podstavak 1. mijenja se i glasi:

„ – predstojnik Ureda i njegov zamjenik,“.

U podstavku 2. riječi: „državni tajnici“ zamjenjuju se riječima: „zamjenici ministara“, a iza riječi: „gospodarstvo,“ dodaju se riječi: „poduzetništvo, rad i mirovinski sustav,“.

Članak 6.

U članku 27. u stavku 1., u članku 31. u stavku 2., u članku 33. u stavcima 1. i 5., u članku 43. u stavku 2. i u članku 69. u stavku 1. riječi: „državni tajnik Ureda“ zamjenjuju se riječima: „predstojnik Ureda“, u odgovarajućem padežu.

Članak 7.

U članku 32. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Osnivačka prava u ime Republike Hrvatske obavlja Ured.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 8.

U članku 66. riječi: „Središnjeg državnog ureda“ zamjenjuju se riječima: „Državnog ureda“ .

Članak 9.

U članku 70. u stavku 1. riječi: „Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo vanjskih i europskih poslova“, a riječi: „iz članka 68. stavka 2. ovoga Zakona“ brišu se.

U stavcima 2. i 3. riječi: „iz članka 68. stavka 2. ovoga Zakona“, zamjenjuju se riječima: „o unutarnjem ustrojstvu Ureda“, a riječi: „Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstva vanjskih i europskih poslova“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će predstojnika Ureda u roku 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Vlada Republike Hrvatske donijet će Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ureda u roku 30 dana od dana imenovanja predstojnika Ureda.

Predstojnik Ureda donijet će Pravilnik o unutarnjem redu u roku 15 dana od dana stupanja na snagu Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ureda.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članke 1., 2. i 8.

Ovim odredbama usklađuje se naziv tijela državne uprave prema nazivu tijela državne uprave utvrđenom u članku 3. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 150/2011) te se, umjesto dosadašnjeg naziva „Središnji državni ured“, utvrđuje naziv „Državni ured“.

Uz članak 3.

Ovom odredbom utvrđuje se način upravljanja Državnim uredom za Hrvate izvan Republike Hrvatske, sukladno člancima 45. i 46. Zakona o sustavu državne uprave.

Uz članak 4.

Ovom odredbom se kao ostali nositelji odnosa i suradnje utvrđuju i ministarstvo nadležno za poduzetništvo, te ministarstvo nadležno za rad i mirovinski sustav.

Uz članak 5.

Ovom odredbom utvrđuju se članovi Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske po položaju te se, sukladno izmjenama, u načinu upravljanja Uredom, utvrđuje da su članovi Savjeta po položaju predstojnik Ureda i njegov zamjenik, a umjesto dosadašnjih državnih tajnika u ministarstvima (čiji su položaji ukinuti), članovima Savjeta po položaju utvrđuju se zamjenici ministara. Također, članovima Savjeta po položaju, pored zamjenika ministara u ministarstvima utvrđenim člankom 22. važećeg Zakona, članovima Savjeta po položaju utvrđuju se i zamjenici ministara u ministarstvima nadležnim za poduzetništvo, te rad i mirovinski sustav.

Uz članak 6.

Ovom odredbom usklađuje se naziv čelnika tijela državne uprave, sukladno Zakonu o sustavu državne uprave te se, umjesto dosadašnjeg naziva „državni tajnik“, utvrđuje naziv „predstojnik“.

Uz članak 7.

Ovom odredbom se dopunjuje članak 32. Zakona (kojim je propisano da je osnivač Hrvatske matice iseljenika Republika Hrvatska), na način da se utvrđuje da osnivačka prava u ime Republike Hrvatske ima Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, budući da se navedeni ured osniva kao središnje tijelo državne uprave nadležno za sve poslove i aktivnosti prema Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

Uz članak 9.

Ovom odredbom se dosadašnji naziv Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija zamjenjuje nazivom Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, a sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 150/2011.)

Uz članak 10.

Ovom odredbom se utvrđuje rok u kojem će Vlada imenovati predstojnika Ureda, te se utvrđuju rokovi donošenja Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ureda i Pravilnika o unutarnjem redu.

Uz članak 11.

Ovom odredbom utvrđuje se stupanje Zakona na snagu.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju odnosi Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, osnivaju se Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Savjet Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske, uvodi se Status Hrvata bez hrvatskog državljanstva, uređuju se odnosi između tijela koja u svom djelokrugu imaju poslove vezane za Hrvate izvan Republike Hrvatske, zaštita prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske te jačanje njihovih zajednica, način ostvarivanja suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, propisuju se mjere i aktivnosti pri povratku i useljavanju, kao i druga pitanja od značaja za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Članak 12.

Osniva se Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ured) kao središnje tijelo državne uprave nadležno za područje odnosa između Republike Hrvatske i Hrvata izvan Republike Hrvatske.

Članak 14.

Radom Ureda upravlja državni tajnik kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog predsjednika/predsjednice Vlade Republike Hrvatske, a koji za svoj rad odgovara predsjedniku/predsjednici Vlade Republike Hrvatske.

Državni tajnik ima tri zamjenika za područja kulture, obrazovanja, znanosti i športa, za gospodarstvo, za statusna pitanja i pravni položaj Hrvata izvan Republike Hrvatske.

U Uredu će se imenovati savjetnici s posebnim položajem za pitanja Hrvata u Bosni i Hercegovini, hrvatske manjine te hrvatskog iseljništva/dijaspore.

Vlada Republike Hrvatske uredbom će detaljno propisati unutarnje ustrojstvo i druga pitanja od značaja za rad Ureda.

Ostali nositelji odnosa i suradnje

Članak 16.

Ostali nositelji odnosa i suradnje su:

- Savjet Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske,
- ministarstva nadležna za vanjske poslove, unutarnje poslove, znanost, obrazovanje, šport, kulturu, gospodarstvo, zdravstvo, socijalnu skrb, turizam, regionalni razvoj i financije,
- Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske Hrvatskoga sabora,
- Hrvatska matica iseljenika i

– druga tijela i institucije koja u svom djelokrugu imaju poslove vezane za odnose s Hrvatima izvan Republike Hrvatske ili bi njihova djelatnost mogla biti od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Članak 22.

Članovi Savjeta po položaju su:

- državni tajnik Ureda i njegovi zamjenici koji rukovode radom službi,
- državni tajnici u ministarstvima nadležnima za vanjske poslove, unutarnje poslove, znanost, obrazovanje, šport, kulturu, gospodarstvo, zdravstvo i socijalnu skrb, turizam, regionalni razvoj i financije,
- zastupnici u Hrvatskom saboru koji predstavljaju Hrvate izvan Republike Hrvatske,
- ravnatelj Hrvatske matice iseljenika,
- predstavnici sveučilišne zajednice,
- ravnatelj Državnog zavoda za statistiku,
- predstavnik Hrvatske radiotelevizije,
- predstavnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
- predstavnik Katoličke crkve (ravnatelj inozemne pastve),
- predstavnik Nacionalne sveučilišne knjižnice,
- predstavnik znanstvenih institucija koje se bave pitanjima Hrvata izvan Republike Hrvatske,
- predstavnici Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore,
- predstavnik Hrvatske udruge poslodavaca,
- predstavnik nevladinih udruga koje u svom djelovanju promiču razvijanje odnosa s Hrvatima izvan Republike Hrvatske (primjer: udruga »Prsten« i druge).

Članak 27.

Prvu sjednicu Savjeta saziva državni tajnik Ureda.

Prvom sjednicom predsjedava najstariji član Savjeta.

Na prvoj sjednici članovi Savjeta biraju predsjednika i četiri potpredsjednika koji su predstavnici Hrvata iz Bosne i Hercegovine, hrvatske manjine, hrvatskih iseljenika/dijaspore iz europskih država te hrvatskih iseljenika/dijaspore iz prekooceanskih država.

Na prvoj sjednici Savjet donosi Poslovnik o radu, dvotrećinskom većinom glasova članova s pravom glasa.

Članovi Savjeta po položaju sudjeluju u radu Savjeta bez prava glasa.

Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Članak 31.

Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske, kao matično radno tijelo Hrvatskoga sabora zaduženo za Hrvate izvan Republike Hrvatske, u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti surađuje s Uredom i Savjetom u ostvarivanju ciljeva iz ovoga Zakona i Strategije.

Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske na svoje sjednice, po potrebi, poziva državnog tajnika Ureda.

Hrvatska matica iseljenika

Članak 32.

Hrvatska matica iseljenika svojim djelovanjem usmjerena je na očuvanje i razvoj hrvatskog nacionalnog, jezičnog i kulturnog identiteta Hrvata izvan Republike Hrvatske.

Osnivanje, status i poslovi Hrvatske matice iseljenika uređuje se Zakonom o Hrvatskoj matici iseljenika.

Osnivač Hrvatske matice iseljenika je Republika Hrvatska.

Statut Hrvatske matice iseljenika donosi se uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Članak 33.

Republika Hrvatska omogućava Hrvatima izvan Republike Hrvatske besplatno učenje početnih semestara hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj, u skladu s pravilnikom koji donosi državni tajnik Ureda.

Ured omogućava pohađanje hrvatske nastave među hrvatskom manjinom i iseljeništvom/dijasporom, pokreće programe učenja hrvatskog jezika i kulture te podržava programe za koje postoji interes.

Ured će omogućiti korištenje e-obrazovanja, kao i udžbenika iz Republike Hrvatske za učenje hrvatskog kao drugog jezika u zajednicama Hrvata izvan Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska potiče osnivanje lektorata hrvatskog jezika i književnosti na stranim visokim učilištima, kao i utemeljenje katedri za hrvatski jezik na sveučilištima u inozemstvu, u sredinama gdje žive Hrvati.

Republika Hrvatska osigurava financijska sredstva za stipendiranje učenika i studenata u njihovim lokalnim sredinama i u Republici Hrvatskoj, a sve u svrhu unapređenja znanja i intelektualnog potencijala hrvatskih zajednica u inozemstvu, u skladu s pravilnikom koji donosi državni tajnik Ureda.

Članak 43.

Uvodi se »Hrvatska kartica« (Croatia Card) kojom zainteresirane institucije i gospodarski subjekti omogućavaju Hrvatima izvan Republike Hrvatske povoljniji pristup određenim uslugama, povoljnije uvjete turističkih putovanja, organiziranog boravka i sudjelovanja na kulturnim događanjima.

Državni tajnik Ureda donosi pravilnik kojim će se detaljnije urediti područja pogodnosti i način izdavanja »Hrvatske kartice«.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 66.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je Središnjeg državnog ureda za odnose s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, središnjih tijela državne uprave prema propisanom djelokrugu i ureda državne uprave u županijama.

Članak 69.

Vlada Republike Hrvatske i državni tajnik Ureda donijet će provedbene propise za koje su ovlašteni odredbama ovoga Zakona, najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Zakon o Hrvatskoj matici iseljenika uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Do stupanja na snagu zakona iz stavka 2. ovoga članka Hrvatska matica iseljenika djeluje sukladno Zakonu o Hrvatskoj matici iseljenika (»Narodne novine«, br. 59/90.).

Članak 70.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija nastavlja obavljati poslove iz svog djelokruga, koje preuzima Ured sukladno ovom Zakonu, do stupanja na snagu Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ureda iz članka 68. stavka 2. ovoga Zakona.

Stupanjem na snagu Uredbe iz članka 68. stavka 2. ovoga Zakona, Ured preuzima od Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva osigurana za plaće i druga prava iz radnog odnosa, kao i druga financijska sredstva u odgovarajućem dijelu preuzetih poslova sukladno ovom Zakonu.

Stupanjem na snagu Uredbe iz članka 68. stavka 2. ovoga Zakona, Ured preuzima državne službenike i namještenike Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija koji su zatečeni na obavljanju preuzetih poslova sukladno ovom Zakonu.

Državni službenici i namještenici zatečeni na obavljanju preuzetih poslova nastavljaju s radom u Uredu i zadržavaju stečena diplomatska zvanja i status.

Po potrebi posla, državni službenici i namještenici Ureda mogu biti upućeni na rad u diplomatsko-konzularna predstavništva, na poslove vezane za odnose s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i druge poslove u skladu s njihovim kompetencijama, što će se urediti sporazumom između Ureda i ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

Državni službenici i namještenici iz stavka 3. ovoga članka nastavljaju s radom i zadržavaju plaće prema dosadašnjim propisima do donošenja rješenja o rasporedu na radno mjesto sukladno Pravilniku o unutarnjem redu Ureda.